СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 226. Джерзи Сіти, Н. Дж., пятниця, 27. вересня, 1929. VOL. XXXVII. No. 226. Jersey City, N. J., Friday, September 27, 1929. THREE CENTS.

МЕК ДОНАЛД МАЄ ПОРУШИТИ СПРАВУ ПРОГИБІЦІЇ

УРЯД ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ НА СЕЙ СЛУЧАЙ.

ВАШИНГТОН, 26. вересня. — Американські урядники приготовляються на всякі можливости з нагоди приїзду британського премієра Мек Доналда. Між иншим вони не виключають, що Мек Доналд захоче порушити справу прогибіції, о скільки вона може дотикатися Англії, себто такі події, як затоплення корабля „Ай Ем Елон" американською прибережною сторожею.

Американський уряд довідався, що на Мек Доналда напирають Канадійці, щоби він порушив сю справу.

ГОРЯЧА ДЕБАТА ЗА МИТОВИЙ ЗАКОН.

ВИНУЮТЬ СЕНАТОРА ЗА НАЙМАННЄ „ЛАБІСТА".

ВАШИНГТОН, 26. вересня. — Демократичні сенатори Гарисон і Робінсон та поступовий републиканець Норис закинули републиканському сенаторови Бингемови, що він наняв Чарлза Еенсона, заступника голови Товариства фабрикантів, вести „лабі" в користь фабрикантів.

Сенатор Бингем боронився, що він поступав в інтересі промислів свого стейту.

Сенатор представляє в конгресі Конетикот.

ЗАПОВІДАЮТЬ ГУРАГАН У ФЛОРИДІ.

ОСТЕРЕЖЕННЄ НАСЕЛЕННЯ РОБИТЬ ПРИГОТОВАННЯ.

МІЯМІ (Флорида), 26. вересня. — Уряд Погоди остеріг Флориду, що з південного сходу на неї йде великий гураган, який може повторити трагедії з попередних років.

Ідучи за сею осторогою, населення стало втікати з прибережних і низько положених околиць у глиб краю та на вищі місця.

ДІВОЧИЙ ПЛАСТ ЗБИРАЄ ВЕЛИКИЙ ФОНД.

ПАНІ ГУВЕР ПОМАГАЄ АКЦІЇ.

ВАШИНГТОН, 26. вересня. — Пані Гувер, жінка президента, виїхала до Ню Йорку, щоби помогти зарядови Дівочого Пласту („Герл Скавтс") зібрати три-міліоновий фонд на поширення своєї діяльности.

Для цілей сеї кампанії в Ню Йорку отворено велику виставу штуки.

ПРИГОДА СОВЄТСЬКИХ ЛЕТУНІВ.

АМЕРИКАНЦІ ВИРЯТУВАЛИ ЛЕТУНІВ І ЛІТАК.

ДОЧ ГАРБОР (Юналаска), 26. вересня. — Летуни „Страни Совєтов", російського літака, що пустився в подорож довкола землі, мали при вїзді на сей американський острів немилу пригоду. Заскочила їх тут буря, через котру літак упав у воду, а летуни малощо не потонули. Вирятувала їх американська прибережна сторожа.

Летуни всі цілі, а літак неушкоджений. Він вилетить нині в дальшу дорогу.

НАПАСНИК ГРЕЦЬКОГО КОНСУЛЯ БОЖЕВІЛЬНИЙ.

ВАШИНГТОН, 26. вересня. — Справа нападу Діонізоса Катаватіса, грецького декоратора з Ню Йорку, на грецького консуля, що мав місце кілька тижнів тому, покінчилася нині тим, що федеральна прокураторія вислухала зізнання лікарів, котрі розсліджували умовий стан напасника, та прийшла до переконання, що Катаватіс божевільний.

Карне поступовання проти Катаватіса застановлено, а його віддано до шпиталю для умово хорих.

ЖОРСТОКИЙ НАПАД НА СТОРОЖА.

НЮ ЙОРК, 26. вересня. — У Вашингтон Сквер Лондрі найдено трупа Карла Фрімена, 50-літного сторожа сеї пральні. Все тіло небіщика було вкрите ріжними ранами. На долонях мав вирізаний хрест. По тілі найдено 24 пробиття штилетом. Уся долівка кімнати, де його найдено, була замазана його кровю.

Поліція каже, що розбишаки мучили Фрімена, щоби добитися з нього чогось, чого він не знав, здається, комбінації великої огнетревалої каси. Заряд пральні каже, що сторож сеї комбінації не знав.

ДИСКУСІЯ ЗА „РАСОВУ ЛІНІЮ" ВЕДЕТЬСЯ ДАЛІ.

ІСТ ГЕМПТОН (Лонг Айленд), 26. вересня. — Нині збирається тут триднева конференція епископальної дієцезії Лонг Айленду. Звичайно попередними роками така конференція не викликала ніякого широкого зацікавлення. Сього року однак перед конференцією стане питанне „расової лінії", яке вирнуло через заяву бруклинського священика Блекшіра проти участи Муринів у богослуженнях його церкви. Всі цікавляться, яке становище займе конференція.

На конференції є богато священиків, які не хочуть, щоби конференція сю справу порушувала. Инші називають таке поступованне не хитрістю, а трусістю.

ТРОЄ ЛЮДЕЙ УБИТИХ У БІЙЦІ ПОЛІЦІЇ З МУРИНАМИ.

ШИКАГО (Илиноїс), 26. вересня. — Вчора коло полудня детектив Джал Отул та відділ полісменів ввійшов до одного мешкання на Савт Парквей, щоби найти виновника побанення одного Мурина. Коли поліція ввійшла до вказаного Мурином мешкання, вона застала там збори одної муринської секти. Побачивши поліцію, Мурини добули револьверів, обрізків, рушниць та отворили на поліцію вогонь. Почалася справдішна револьверова стрілянина, яку здержала поліція аж тоді, як ужила слезних бомб.

Коли дим битви піднявся, на землі найдено три трупи, між ними одного полісмена та двох Муринів. Було теж трох тяжко ранених, двох полісменів та Мурин, що вів поліцію.

Убитий Мурин мав бути провідником муринської секти. Через те в муринській дільниці кипить. Поліція збирає туди резерви, сподіючися нового нападу.

ПЛЯМИ НА СОНЦІ ЗАВИНИЛИ.

Гері Мемері, директор таленсовської обсерваторії у Франції, заявив, що причиною незвичайно гарячого і сухого минулого літа в Европі були плями на сонці. Він на підставі своїх спостережень говорить, що наступна зима в Европі буде також дуже морозною. По його обчисленням у 1934 році треба надіятися в Европі найгарячішого літа, яке колинебудь за людської памяти було.

СМЕРТЬ ДЕТЕКТИВА.

У Лондоні помер один з пяти найславніших детективів із тайної поліції, Альберт Говкінс, ще не старий, 59-літній мущина з добросердним виглядом земледельника. Конан Дойл, що був його приятелем, записав від нього справжню кримінальну історію і запозичив неодну рису для типу свого безсмертного Шерльока Гольмса. Говкінс був спеціялістом від вистежування ошуканців, що висилали анонімні листи з погрозами.

ФРАНЦУСЬКИЙ ГОЛІВУД.

У Франції заснували підприємство з капіталом 50 міл. фр., з метою утворити фільмовий промисл на зразок Голівуду на французькій Ривієрі. Між Марсейль і Ніццою вибрано простір, де можна буде побудувати всі потрібні будівлі, згідно з останніми вимогами техніки. Прегарні кліматичні умовини і краєвиди в цій частині Франції промовляли вже не від нині за вибором цього місця, де зрештою й так роблять численні фільмові знимки.

ОБВИНУВАЧЕННЯ В ДУШОГУБСТВІ ВІДТЯГНЕНЕ.

Обвинувачення проти Анни Пасовистої з Шіго, Саск., немов то вона брала участь в убиттю свого чоловіка, Миколи Пасовистого, рано 1 серпня, відтягнено і вона вернула в середу, 11 вересня, з тюрми в Принс Алберт до дому свобідна. Арештовано її 19 серпня на основі зізнань її сина Івана, котрий признався до душогубства, але вмішав до того й свою маму. Коли одначе прийшлося до формального переслухання перед поліційним суддею, хлопець — за порадою адвоката Петрика з Йорктону відмовився свідчити проти своєї матери.

Пасовистого убито 1 серпня, коли він вертав до дому, вигнавши худобу на пасовиско. Його застрілив хтось, що був схований у корчах, попри які він переходив. Опісля душогуб затягнув трупа за ноги в корчі, де на другий день найшов його найстарший син. Підозріння впало на наймолодшого сина Івана і коли його арештовано, він мав признатися до вбиття батька; а відтак замішав в се і свою маму.

Убитий Пасовистий був богатий чоловік. Зі своїм наймолодшим синком Іваном мав ріжні клопоти. Раз Іван продав кілька штук худоби, а за здобуті гроші купив собі авто. Відтак заплатив за авто недобрим чеком, а коли через те наробилося трохи клопоту і старий довідався, що сталося, він постарався дістати назад продану худобу. За се хлопець був на нього лихий. Адвокат Петрик сказав у суді, що той хлопець має розуму за десятилітню дитину.

ДЛЯ ФІЛЯТЕЛІСТІВ.

Відомий шведський учений мандрівник Свен Гедін дістав дозвіл від нанкінського уряду видрукувати власні почтові марки на загальну суму 5,000 мехиканських долярів. За ті марки він зможе покрити кошти своєї експедиції до північного Китаю.

ТІЛО СТОЯЛО В ЛЕДІ 83 РОКИ.

83 роки тому Норберт Маттерсбергер, тоді 32-літний чоловік, не вернув на ніч до дому в селі Кальс коло Інсбрука, в австрійськім Тиролю, з ліса, куди вибрався на лови. Люде, що ходили шукати за ним, не найшли нічого і рішили, що Маттерсбергера мусіла взяти з собою нігова лявіна. Минулого місяця леди коло того села віддали свою жертву. Громада ловців найшла замерзлого трупа Маттерсбергера на краю ледівця. Тіло було так досконало законсервоване, неначе би Маттерсбергер замерз день передтим. Ріжниця була лише в однім. Після оповідань, Маттерсбергер був у хвилі свого зникнення свіжо обголений. З леду вибудуто його з бородою, довгою на два цалі. Син Маттерсбергера, Франц, якому тепер 86 літ, занявся тепер його похороном, на котрім були його внуки і правнуки.

„СИНИ СВОБОДИ" ПОПАЛИ В НЕВОЛЮ.

Духоборське питання в Саскачевані бодай на якийсь час розвязане. 11 вересня поліційний суддя Веддерспун з Йорктону вислав 96 „Синів Свободи" з Канори, Саск., до Принс Алберт. 59 дорослих „Синів Свободи" мають відсидіти по шість місяців у тюрмі, а трицять сім малолітних (20 хлопців і 17 дівчат) будуть через той самий час під опікою Бюра Добробуту Дітей.

Перед поліційного суддю дісталися духоборські демонстранти через те, що остаточно таки устроїли параду на голо, не зважаючи на холод. Трицять чотири жінки, що поскидали з себе одіння в полудне, 11 вересня, на гостинці дві милі на схід від стації Мікадо, засудив поліційний суддя за непристойність. Двох жінок і двацять трох чоловіків засудив за те, що волочилися без діла. Проти дітей не було обвинувачення і в опіку чужих людей віддано їх тому, що їх родичів позасуджувано.

Вислані до Принс Алберт „Сини Свободи" — се остаток з 250 духоборів, що оноді „наступали" на Кемсек, а відперті звідтам, завернули до Канори. Увесь час своєї мандрівки вони спали на дорогах на соломі, яку привозили їм їх однодумці. Дві третині з первісних демонстрантів вернули до своїх домів.

Засуджених у Нелсон, Б. К., за таку саму провину „Синів Свободи" відставлено до тюрми в Окала, коло Ню Вестмінстер. Правительство Брітіш Колюмбії пропонує заложити для духоборів тюремну кольонію на острові Дарсі. Сей проект предложено федеральному міністрови здоровля, Кінгови, щоби він обговорив його зі своїми товаришами в Оттаві. На острові духобори малиби розмірну свободу, моглиб займатися роботою на землі і нікому не наражалисьб, тай втікти звідтам не моглиб.

ПОСВЯЧЕННЯ ЗБОРІВСЬКОЇ МОГИЛИ.

Дня 28. серпня ц. р. святкувало громадянство Зборова роковини битви Б. Хмельницького під Зборовом, де досі лишилася могила впавших там козаків. Участь у святі, складенім з богослуження, панахиди та процесії, взяли тисячі народу, що зіхалися не тільки зі зборівського повіту, але також з Радехівщини, Брідщини, Бережанщини, Перемишлянщини та Тернопільщини. Історичну могилу посвячено.

ТАЛАНТ.

У Люблині арештували гімназийного вчителя Куленовича, одночасно маляря-артиста, який допомагав своїй біді у той спосіб, що підмальовував на векслях чужі підписи, а відтак векслів не викуповував.

КАРА ДЛЯ СЕСТРІНИЦІ ПАПИ.

Ватикан видав заборону вступу в межі своєї території маркізі Персекетті-Уготіні, жінці радника посольства Нікарагви, що є папською сестріницею. Причина цієї заборони: занадто свобідні сукні, які носить молода маркіза.

ПРИЛАД ДО ПРИВЕРТАННЯ ЖИТТЯ.

Один лікар в Сідні, в Австралії, спеціяліст від серцевих недуг, збудував прилад до привертання життя в деяких випадках, коли особа не є мертва довше як десять, або дванацять мінут. Недавно він при помочи того приладу привернув життя дитині, котра була мертва вже 15 мінут. Дитина досі живе. Лікар застерігається, що він не може привернути життя кождому вмерлому. Його прилад являється помічним тільки у випадках наглої смерти, утоплення, або до оживлювання дітей, що вродилися неживими. Прилад показувано недавно тайно на австралійськім медичнім конгресі; він складається з ріжних моторів, дротів і трансформаторів. Убитому вбивається в серце спеціяльну голку, через котру подразнюється сей орган до руху при помочи електричної струї.

НА УКРАЇНІ СІЯТИМУТЬ БАВОВНЯНИК.

Як вже повідомлялося в пресі, Головбавовнянник висуває пропозицію засіяти наступного року на Україні 1,000 гектарів бавовнянику. Спеціяльна нарада, яку скликав з цього приводу Наркомзем, визнала, що досліди показали цілковиту можливість провадити господарський засів бавовнянику на Україні. Нарада визнала за цілком можливе пристати на пропозицію Головбавовнянника. На думку наради по радгоспах Урго наступного року мають засіяти бавовняником 600 гектарів і по колгоспах 400 гектарів. Бавовнянник мають засіяти на Одещині, Херсонщині, Миколаївщині, Мелітопільщині та АМСРР, де вже є досвід засіву бавовнянику. Щоб стимулювати поширення цієї культури, треба першочерговим порядком постачати колгоспам, що сіятимуть бавовнянник, промтовари, особливо дефіцитні. Нарада висловилася за те, щоб при Наркомземі утворити спеціяльне бюро для сприяння поширенню культури бавовнянику на Україні.

БОЛЬШЕВИКИ СКОРИЛИСЯ ВИМОГАМ АНГЛІЇ

ЗГОДИЛИСЯ НЕГАЙНО ВІДКЛИКАТИ СВОЇХ АГЕНТІВ З ІНДІЇ И ПРИПИНИТИ ДОПОМОГУ ІНДУСЬКИМ КОМУНІСТАМ. ПРО БОРГИ БУДЕ МОВА ПІЗНІШЕ.

ЛОНДОН (Англія), 26. вересня. — Уповноважений радянського російського правительства Довгалевський, котрий тепер веде переговори в Лондоні, зложив від імени свого правительства зобовязання негайно відкликати з Індії російських комуністів-пропагандистів, а також спинити грошову допомогу комуністам, які працюють у британській імперії. Крім того Москва зобовязується взагалі припинити пропаганду через своїх агентів у британській державі. Притім Довгалевський відмежився і відмовився від англійських комуністів, заявивши, що з ними Москва нічого спільного не має, а тому й не буде впливати на них для припинення їхньої пропаганди.

Що торкається царських боргів, то про них мають росьпочатися переговори після відновлення дипльоматичного звязку. Англійське правительство згодилося дозволити англійським торговельним фірмам дати позичку Росії, не більше як 60 міліонів долярів, на товари, які Росія закупить в Англії. Позичку цю видасть Мідленд Бенк, коли Росія дасть відповідні гарантії на сплату її.

Обмін дипльоматичними представниками між Росією й Англією може відбутися після того, як у листопаді на це згодиться англійський парлямент.

БЕЗПРОСВІТНА ТЕМНОТА.

РОСІЙСЬКІ СЕЛЯНЕ УБИВАЮТЬ ТА ПЕРЕСЛІДУЮТЬ УЧИТЕЛІВ. У ШКОЛАХ ДУЖЕ МАЛО РОБІТНИЧИХ ДІТЕЙ.

МОСКВА (СССР), 26. вересня. — На зїзді робітничих юній зробив доповідь про народню освіту в Росії новий комісар освіти, Бубнов. Він зазначив, що за останні девять місяців селяне вбили 59 учителів та культурних радянських робітників у селах, а 53 були переслідувані й побиті. Тому робота на селі радянських культурників є надзвичайно важкою.

Останні відомости про грамотність в Росії виказують, що серед населення ще залишається 42% цілковитих аналфабетів, а, наприклад, в московському районі приходиться дві бібліотечки на кожні десять церков.

Відомости подають, що в цьому центрі робітничої освіти в публичних школах знаходиться лише 40% дітей робітників, а в старших клясах їх усього 17%. „Це — говорив комісар — викликає думку, що діти робітників не надаються до освіти".

ПОВСТАННЯ ВГАМОВАНО.

НАЦІОНАЛІСТИЧНЕ КИТАЙСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЗАЯВЛЯЄ, ЩО ПОВСТАНСЬКІ ВІЙСЬКА РОЗЗБРОЮЮТЬСЯ.

ШАНГАЙ (Китай), 26. вересня. — Хоч у районі Кантону правительственні війська роблять приготовання до відбиття нападу повстанців армії генерала Фе-Квея, правительство заявляє, що повстання вже зломано й повстанські війська обеззброюються.

Повстання пощастило скоро задавити тому, що виступ генерала Фе-Квея був сепаратним і жаден инший губернатор численних китайських провінцій його не підтримав. Правительство тепер полекшує цензуру преси й листування, що також є ознакою певного заспокоєння.

БОЛЬШЕВИКИ ГРОЗЯТЬ НАСТУПОМ.

КОЛИ КИТАЙЦІ НЕ ПРИПИНЯТЬ НАПАДІВ НА РАДЯНСЬКУ ТЕРИТОРІЮ, ЧЕРВОНА АРМІЯ РОЗПІЧНЕ АКЦІЮ.

МОСКВА (СССР), 26. вересня. — Радянське правительство через німецьке правительство передало гостру ноту китайському правительству з приводу китайських та білогвардейських нападів на російську територію. В коті рішучо заявлено, що коли далі будуть повторюватися напади зі сторони Китаю на російську територію, то червона армія змушена буде силою припинити їх, так, щоби в дальшому охоронити російське населення в районі манджурського кордону.

За всі наслідки акції червоної армії большевицьке правительство в такому разі складає вину на правительство китайське.

КРІЗА ПРАВИТЕЛЬСТВА В ПРАЗІ.

ПРАГА (Чехословаччина), 26. вересня. — Коаліційне правительство Чехословаччини переживає крізу й подалося до димісії. Після того, як страчено всі можливости сформувати новий парляментарний кабінет міністрів, розвязано парлямент. Нові вибори призначені на 27. жовтня.

РЕЗИГНАЦІЯ ВАЛЬДЕМАРАСА.

КОВНО (Литва), 26. вересня. — Премієр-міністер Вальдемарас зрезигнував зі свого становища, передавши свою теку Тубелісови. Всі инші міністри його кабінету залишилися на своїх місцях.

ПАРИЖ-МАДРИД ЗА 5 ГОДИН.

ЦЮ ПОДОРОЖ НАЙСКОРШИЙ ЕКСПРЕСОВИЙ ПОТЯГ ВІДБУВАЄ ЗА 23 ГОДИНИ.

ПАРИЖ (Франція), 26. вересня. — Новий французький літак, що збудований на двох летунів і 8 пасажирів, перелетів з Парижа до Мадриду за 5 годин. Це небувала скорість комунікації між цими двома столицями, бо на 18 годин скорша від найбистрішого потягу.

ЛІҐА НАЦІЙ СКІНЧИЛА СВОЮ СЕСІЮ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія), 26. вересня. Вчора закінчила свої праці десята сесія зібрання Ліґи Націй. Всі її члени є вдоволені з роботи минулого пленуму.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and Holidays
at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES; Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодинокє число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
В Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КАРДИНАЛ ДЮБУА

У Парижі помер оноді паризький архиепископ, кардинал Люі Е. Дюбуа, котрий був відомий не тільки в Франції, але й поза її границями.

Американці мали нагоду пізнати сього кардинала підчас відомого евхаристичного конґресу в Шикаґо в 1926. році. На тому то конґресі, коли українське духовенство під проводом своїх епископів не дало навіть чути про свою церкву або свій народ, епископ Дюбуа гремів через американські ґазети кождого дня про Францію й французький народ. Мало не кождого дня він давав якусь розмову якомусь американському ґазетяреви і в тій розмові переконував Американців про потребу зрозуміння французької державної політики.

Кардинал Дюбуа не дивився на те, що на чолі Франції від довшого вже часу стоять самі безвірки. Для нього Франція була Францією, рідним краєм, без огляду, хто нею правив. Сеї політики держався кардинал від самого свого іменовання на епископське становище. Були се часи, коли французька держава всіми способами рвала останки звязків між державою й церквою. Мимо сього кардинал Дюбуа станув на становищи французького націоналізму й боронив французьку державу.

Своє становище проявив він найкраще з нагоди монархістичної агітації, яка підняла була голову в перші часи після війни. Французькі монархісти се завзяті клерикали. Вони отверто голосять, що вони покладуть конець і републиканізмови й розділови держави від церкви. Вони виразно заповідають, що коли в Франції буде привернений король, то держава буде назад злучена з церквою, себто держава буде заставляти горожан признаватися до церкви, буде стягати для церкви данини, платити священикам пенсії з уряду. Вони виразно заявляють, що віддадуть державі право рядити релігійним сумліннєм горожан, а се право держава відступить священикам католицької церкви.

Відомо, що того рода обіцянка монархістів була дуже поманлива для католицьких провідників Франції. Та кардинал Дюбуа не пішов на сю обіцянку. Він уважав, що ширенне монархістичної пропаґанди в теперішній Франції може відбитися тільки шкідливо для французької держави й французького народа. І тому він всіми силами поборював монархістичну пропаґанду.

Тому нині з нагоди смерти кардинала Дюбуа ціла Франція говорить не стільки про смерть великого церковника, як про смерть великого французького патріота.

ВАЖНА ЗАЯВА БУВШОГО КОМУНІСТА

У французькій часописи „Попілер" оголошено недавно сензаційний документ: **заяву,** внесену до секретаріяту французької комуністичної партії бувшим головою її пропаґандового відділу, **Павлом Маріоном.** Він післав був ту заяву спершу до редакції ком. часописи „Юманіте", але вона не приняла її і не оголосила. Та заява звучить ось як:

До членів секретаріяту французької комуністичної партії!

Політика, котру під вашим проводом веде комуністична партія через два послідні роки, та котра по ріжних невдачах довела до скандальної невдачі приказаної з Москви 1-серпневої маніфестації, кладе на мене моральний і політичний обовязок **зірвати цілком явно з Комінтерном** (комуністичним, так званим 3-тим Інтернаціоналом).

Колиби я думав, як то бувало нераз попередно, що розходиться тут лише о тактичні помилки, то я ніколи не рішивсяби на таку серіозну постанову. Однакож мій пятнацять-місячний побут в Росії (до кінця лютого 1929 р.) і моя цілорічна робота в Комінтерні довели мене до твердого і рішучого переконання, що ваша демаґоґічна і просто убийча робота не є лише наслідком переходячих помилок. Вона має яко своє жерело той безнадійно **ложний погляд,** який мають провідники Советської Републики й Комінтерна на економічну та політичну еволюцію (розвій) світа, на робітничий рух та на стан, в якім находиться їх власний край.

І справді, по кількамісячнім побуті в Росії, коли я нарешті дістав змогу **зійтися безпосередно** з тамошніми робітниками і другими горожанами, я побачив — і то все яснійше, в міру моїх студій у всіх сферах радянської суспільности — що **за парадним фронтом,** що зветься „диктатура пролетаріяту й будовання соціялізму" (признаюсь, що я спершу дався, так як і другі, зловити на ту вудочку), що за тим фронтом **ховається дуже болюча та сумна правда, а то панованне касти,** зложеної з кількасот тисяч ріжного рода бюрократів, почавши від Сталіна аж до послідного селькора*). Та каста держить своєю **дурною політикою** та своєю чимраз гострішою **диктатурою** цілу державу в **економічній та моральній нужді.**

Я видів робітників, старих соціялістів і революційних борців з жовтня 1917 р.**), котрі одинацять літ пізніше уважали за найбільшу глупоту свого життя ту свою боротьбу „за захоплення власти". Я бачив і „спецїв" (спеціялістів), на котрих вложено обовязок уложення славетної „пятилітки" (господарського пляну на 5 літ згори), що встидалися тих статистичних виказів і тих пророковань, котрі їм наказано робити. Вони говорили мені: „При тім, чимраз більшім віддаленню, яке повстає поміж містом і селом, **ми ідемо** не до соціялізму, але **до стану варварства,** яке було ще перед капіталістичною епохою".

Вислід, до якого я дійшов, є такий: В Росії нема **ані диктатури пролетаріяту,** ані будовання соціялістичного устрою, але є **диктатура комуністичної касти та похорон всякого соціялізму.**

На протязі осьми літ я без перерви боровся в рядах комуністичної партії, не маючи перед собою ніякої иншої цілі життєвої, кромі побіди тої справи, котру я уважав за справу робучої кляси, за справу бідних, пригнічених людей. Але це, **що я побачив,** вистудіював і зрозумів в **Советській Росії,** а послідними часами і у Франції, переконало мене, що я **помилявся.**

Я хочу, щоби про це довідались всі ті, на котрих я міг мати вплив моїми словами, або моїми творами. Зосібна іде мені про учеників ленінських шкіл, про робітничих та селянських слухачів на вічах, на котрих я промовляв, та про читачів моїх статей і брошур.

При тій нагоді я повідомляю вас, що ті глибокі причини, які мене зараз по скінченню війни завели в комуністичні ряди, ті самі причини є для мене і тепер основними принципами, котрі регулюють моє поступованнє. Я так, як і перше, визнаю конечність боротьби за висвободженне робітників та вірю в будучий кращий суспільний устрій, в котрім не буде ані воєн, ані визиску.

Однакож я переконаний, що та ціль не буде осягнена ані комуністичною наукою, ані комуністичною тактикою, але тими методами, котрих примір дає нам в загальних чертах англійська робітнича партія.

Павло Маріон, бувший член Ц. К-ту, бувший начальник секції аґітації і пропаґанди комуністичної партії.

---

*) Сільського дописувача до комуністичних ґазет.

**) Коли то вибухла большевицька революція.

—o—

Заява Павла Маріона — це річ незвичайна — а у всякому разі нещоденна.

Не так легко політичні діячі, зосібна покрою п. Маріона (голови пропаґанди!), признаються до своїх помилок та промахів.

Люди на таких становищах звичайно, навіть переконавшись, що ходили блудними стежками — уважають, що не зашкодило би їх „престіжови", їх повазі — коли би чистосердно призналися, що допустилися похибки, — зосібна, коли це ходженне блудними стежками довше тревало, і вони „з запалем, годним лепшей справи" — ще й инших — і то не мало — затягали на ті стежки.

Тоді — такий діяч, хоч може серед чотирох стін своєї домівки і бється в груди, то на зверх робить — як кажуть Німці — добру міну до злої гри — і дальше „гряде путями нечистивих", щоби лише не кинути на себе підозріння, що він міг помилитися.

Але п. Маріон знайшов у собі настільки почуття чести (але й відваги цивільної!), що відкрить, зроблених собою, не затаїв, але сміло оголосив публично, хоч і наразив себе очевидно на злобні заміти того чи иншого дурака: „Я ось і ти — великий крикунє і пропагандистє — помилився, через стільки років робив дурниці тай ще і другим казав у них вірити та дальше їх ширити!"

Однак і це треба признати п. Маріонови, що він не повірив на сліпо фразам московських большшевиків, їх крикам в роді: „всім! всім!", та не дав собі заімпонувати таким чи іншим „ударним" — акціям, але старався розпізнати справу на місці.

Річ ясна, що йому це легко не прийшло, вже хоч би тому, що він — як майже певно можна припускати — приїхав до Советського Союза, не знаючи російської мови. Французи — з правила не знають чужих мов (хиба ще англійську), як знову народ робочий в Росії — не знає іншої, крім своєї рідної.

Та п. Маріон вивчився таки мабуть російської мови — бодай на стільки, щоби порозумітись з тамошними робітниками та взагалі — громадянами.

До того — большевики не першорядні майстри в будованню т. к званих „Потемкинських сіл" та в закриванню перед чужинцями правдивого стану річий в краю.

Тай ще це треба мати на увазі, що громадяне, живучі на землях Советського Союза — мають дуже покорчені язики і власної тіни бояться, щоби лиш не попастись на якого тайного агента Г. П. У. (чеки).—Не легко отже можна щось з них добути про правдивий стан річий у краю та про благодати советського режіму.

Мусів отже бідачисько Маріон таки добре потрудитися, заки собі позискав аж стільки довіря поміж звичайними „обивателями", щоби вони зважились відкрити перед ним своє серце та розповісти йому „всю правду".

Остаточно — він таки дібрався до „всеї правди", а пізнавши всю її суть — не задержав її лише для себе самого, але поділився з нею і з тими, котрих ще недавно в добрій вірі старався запалювати до большевитського евангелія.

Впрочім і п. Маріон не був би так легко попав „на путь нечестивих", коли би був знав ліпше історію европейського соціялізму, а зосібна тих перипетій, які він переходив в Росії. Тай ще не знав він тої засадничої вдачі „русскаво челавека", „всьо равно" — чи то з генеральськими еполетами чи в робітничій „гімнастьорці" — що він усьо далеко ліпше знає, ніж „гнилий" запад. Одним словом — як казав колись наш Тарас:

„Ми навчим,
Почому хліб, і сіль почім!"

Для генерала та вигодуваного на закусках буржуазного редактора буле взагалі ціла западна культура „гнилою". А „рабочаго" обурював передовсім западний соціялізм, чому він яийсь такий млавий, числячийся з історичним розвоєм, з фактичним клясовим освідомленнєм робучої кляси.

А тимчасом ми, **„русскій рабочий клас",** коби ми лише захопили власть — то ми вже не будемо дбати за якісь „розвої", — котрі кат зна як ще довго будуть тревати — але відразу задекретуємо соціялістичний лад — і ділу кінець. Остаточно „захват власти" удався, дарма, що—як каже Маріон — борці за нього уважають тепер самі ту боротьбу за найбільшу глупоту свого життя.

Але п. Маріон зпершу всього того не знав; не знав і „широкої русскої натури", котра всьо ліпше знає як другі, і котра не дурна бавитись цілі десятиліття в якусь освідомляючу роботу, коли всьо можна осягнути в дуже простий спосіб: **„послушай!",** — а ні, то **„под стенку!"**

На жаль є і доси, зосібна і в Америці, дуже багато таких людий, котрі ані історії европейського соціялізму не знають, ані історії відносин російських прогресивних партій до нього, але дали собі заімпонувати „захватови власти", дарма, що з цього всього крім цілих гір трупів і рік крови — виходить остаточно пшик!

Однак і їм заява Маріона повинна би остаточно отворити очи. Нехай лише не забувають, що він був на місци, усьо бачив і на місци усьо розслідив. А вони — чи були там, чи бачили, чи чули, чи пізнали „всю правду" — як він?

І. Н-й.

Н. Н.

Радянська Україна.

(3)

Характерно одначе, що ця система упосліджування України помічається не тільки на полі фінансово буджетової політики, а також взагалі вся господарська політика Союзу провадиться так, що Московщина індустріялізується швидше, а тому питома вага української промислової продукції в Союзі поволі падає. Так основний капітал промисловости Союзу в 1926 р. виносив 7,175 міл. карб., а України 1,922 (цебто 26.9%), а в 1927 р. основний капітал промисловости Союзу сказав 7,878 міл. карб., а України 2,093 міл. карб. (отже тільки 26.7%). Та цього й треба було сподіватись, бо в 1926/27 р. капітальні вклади в промисловість по Союзу виносили 1,039 міл. а на Україні 240 міл. (23.1%), а в 1927/28 р. по Союзу 1,313 міл., а на Україні 289 міл. (вже тільки 22%). Цілком зрозуміло, що коли капітальні вклади зменшуються, то й капітальний фонд промисловости зменшується, бо в совітському Союзі панує державний капітал, а приватний відіграє певну ролю тільки в дрібному торгу та сільському господарстві. Так на Україні зі загального капітального фонду державі належить 55.2%, кооперації 12.2%, а приватному капіталові тільки 32.6% (переважно сільськогосподарська продукція). Це видно також з того, що з усієї продукції цензової промисловости (1,448 міл. карб. в 1927/28 р.) на державну промисловість припало 1,303 міл. (90%), на кооперативну 11.5 міл. (7.7%), а на приватну 33.8 міл. (2.3%).

Не дивно отже, що відсоток продукції засобів виробництва на Україні теж зменшується, бо її фінансує союзний уряд, а відсоток продукції предметів споживання побільшується (це републиканська або місцева промисловість, яку фінансує уряд України). Так в 1926/27 р. продукція засобів виробництва союзної цензової промисловости виносила 4,217 міл. карб., на Україні 1,131 міл. (27%), а в 1927/28 р. по Союзу 4,597 міл. карб., на Україні 1,230 міл. карб. (вже тільки 26.8%). Тоді, як продукція предметів споживання в 1926 р. по Союзу складала 6,480 міл. і на Україні 1,143 міл. (17.6%), а в 1927/28 р. по Союзу 7,396 міл. і на Україні 1,306 міл. карб. (17.8%). Тимчасом не треба забувати, що частка продукції засобів виробництва на Україні ще з передвоєнного часу була завжди більшою за продукцію предметів споживання. Тому не дивно, що в 1926/27 р. продукція засобів виробництва України виносила 49.7% загальної її продукції без кустарної промисловости, яка дала в томуж році майже на 600 міл. карб. ріжних виробів, а продукція предметів споживання 50.3%, тоді як продукція засобів виробництва по Союзу виносила тільки 38.3%, а предметів споживання 61.7%. Проте вже в 1927/28 р. тасама продукція на Україні виносила вже лише 48.6%, цебто зменшення засобів виробництва та (51.4%) збільшення предметів споживання і навпаки, по Союзу дала збільшення засобів виробництва до 38.9% та зменшення предметів споживання до 61.1%.

Тому нема сумніву, що коли таким робом буде провадитися індутріялізація Совітського Союзу, то Україна все буде відставати від Московщини, а крім того все падатиме питома вага української продукції засобів виробництва у порівнанні з Союзом. На жаль, ми не маємо під руками цифр про господарський розвиток власне Московщини, але ми певні, що ця упослідженість господарського розвитку України в порівнанні власне з Московщиною є ще яскравіщою, бо індустріялізація Білоруси, закавказьких та середно-азійських републик відбувається ще млявіше ніж господарський розвиток України, бо, як ми вже згадували, совітська влада дбає про індустріялізацію московського та ленінградського районів (хоч там нема ні вугля, ні руди, ні бавовни, ні ніякої иншої сировини, але, мовляв, це історичні центри промисловости), а також Уралу й до певної міри Сибіру, цебто цілком російських теренів.

І це справді так, бо инакше совітська влада, зважаючи на природні багацтва та капітальні фонди України, а також на її величезну аграрну перенаселеність, повиннаб інвестувати в українську промисловість не 20% капітальних вкладів (це відповідає, правда, відсоткові людности, але не відповідає загальному господарському значінню України в Союзі), а яких 25-30%. Тимчасом усі капітальні вклади в усуспільнене господарство Союзу в 1926/27 р. виносили 2,683 міл., а на Україні 529.9 міл. (19.8%; таксамо і в 1927/28 р. капітальні вклади Союзу виносили 3,456 міл., а на Україні 718 міл. (20.3%). От цікаво булоби знати, скільки саме одержала капітальних вкладів власне Московщина яка на підставі скількости людности малаб одержати лише около 66%, а решту 13.7% инші републики Союзу. Та ми вже згадували, що загальний буджет України не виносить навіть 20%, а тільки 15-16% (буджет инших републик виносить не більше 10-12%), тоді, як буджет Росії складає яких 72-75%. Тому можна гадати, що й капітальні вклади Росії певно не менше 70-75%, замісць 66.5%.

Господарське становище України в Союзі досить занедбане та навіть погіршало в порівнанні з ролею України в колишній російській імперії. Це видно також з того, що її загальна продукція народного господарства не виносить і 20% союзної. Так у 1926/27 р. увесь Союз дав продукції на 31,741 міл. карб., а Україна на 5,574 міл. (лише 17.7%); в 1927/28 р. Союз має дати на 35,228 міл., а Україна начебто на 6,101 міл. (18.2%). Тимчасом **перед війною Україна давала 20-22% загальної продукції колишньої імперії. Особливо у тяжкому становищі знаходиться нині сільське господарство України, бо продукція хліба зменшилась, скількість худоби також, а ліси, сади та виноградники так понищені, що вони досягнуть передвоєнного стану тільки в 1940 р.,** а через це й не дивно, що в 1926/27 р. українська сільсько-господарська продукція становила тільки 15% союзної (2,724 міл.) з 18,634 міл. карб., та мабуть і далі цей відсоток не побільшився, якщо не зменшився у звязку з неврожаєм на півдні України. До війни українська сільсько-господарська продукція складала 18-20% загально-імперської. Таксамо і промислова продукція України у порівнанні з Союзом не зростає, а навіть иноді падає. Нпр. в 1925/26 р. вже лише 21.2% (2,780 міл. з 13,107 міл. цілого Союзу) вона виносила 2,549 міл. карб. або 21.4% союзної (11,919 міл. к.) в р. 1926/27. Передвоєнна промислова продукція України складала 22-25% продукції колишньої Росії (без Польщі). Отже не дивно, що національний прибуток України теж зменшується в порівнанні зі загально-союзним або власне національним прибутком Московщини, бо инші републики мають напевно менший національний прибуток ніж навіть Україна. Так в 1925/26 р. національний прибуток України виносив 4,364 міл. з 20,252 міл. цілого Союзу, або 21.6% союзного, а в 1926/27 р. вже лише 21.4% або 4,837 міл. з 22,560 міл. карб. Перед війною національний прибуток України складав 22-23% бувшої імперії.

Характерно проте, що і нині на душу всього населення України припадає національного прибутку в 1927 р. не менше як по цілому Союзови (пересічно 150 червоних карбованців або 95 золотих), себто на 15 карб. менше, як перед війною. А це тому, що на Україні відсоток міського населення більший, як у Союзі: на Україні в 1926/27 р. було 19% міського населення, а в Союзі 18%; крім того промислових робітників на Україні було 752 тисячі або 24.4% Союзу, де в тому-же році нараховувалося всього 3,114 міл. промислових робітників. Тимчасом відомо, що у Совітському Союзі буджет промислового робітництва, а також міського населення взагалі вищий, ніж буджет сільського. Звичайно, у порівнанню з промисловими країнами Европи малий, бо в Англії на душу населення припадає коло 210 долярів, у Франції 175 долярів, в Німеччині 125 долярів, навіть в Італії майже у двічі більше, а саме коло 85 долярів. В Злучених Державах Америки на душу населення припадає навіть 310 долярів.

(Дальше буде)

ГОЛОС ЗІ СТАРОГО КРАЮ ПРО ПОКІЙНОГО СЕМЕНА ЯДЛОВСЬКОГО.

Велику і невіджалувану страту понесла Лемківщина з приводу смерти найкращого її сина, бл. п. Семена Ядловського. По трицяти роках перебування в Америці завітав покійний на відпочинок до рідного краю, на Україну, відвідати свою Вітчину і свою рідню. По дорозі побував у Парижі, Берліні, а відтак по однотижневім побуті у Львові серед нашого громадянства завітав і до рідного села. Тут, на Лемківщині, серед нашого громадянства і родини, пережив цілий місяць. Людина надзвичайно мила, з великим досвідом і з широким поглядом на українські справи. Мило було побувати в Його товаристві. Покійник, перебуваючи в Смереківци, ждав на візу з України, бо бажав відвідати Київ і Шевченкову могилу. Але що жидівські большевики довго візи не присилали, то виїхав на Підкарпатську Україну, щоби там відвідати свого брата, д-ра Івана, що є вищим урядовцем у Мукачеві. Тай, сердечний, з братом розмовляв лише три години, а опісля вдався до готелю з молодшим братом, медиком, на ніч, і тут скоропостижно на руках брата закінчив життя.

Дивна річ! Українська громада в Горличчині, у якої Покійний гостював, бачила Його завсіди веселим і здоровим, а тільки перед своєю матерю жалувався нераз, що має часом дуже тяжкий і докучливий біль коло серця.

Хто був бл. п. Семен Ядловський, то знаємо. Це довголітний діяч і визначний робітник на ниві народній серед українського громадянства в Америці.

Малий хлопчина, по скінченню II. кл. гімназійної, виїздить до Америки і доля малого хлопчини дуже тяжка. Безсильний інтелігентний хлопчина виконує зразу найтяжчі чорні роботи. Але завдяки своїм спосібностям і гарному характерові вибивається скоро серед українського громадянства в Америці на передове місце і служить нашому народові через ціле своє життя та приносить йому майно і славу, помагаючи тимсамим і нам нещасним у старому краю, в польському ярмі.

Син дяковчителя зі Смереківця, на Лемківщині, якому судьба не поскупила дітей, бо крім бл. п. Семена було ще 9 синів і дві доньки. Хлопці всі гарні і спосібні. Кількох з них в Америці, один д-р Іван, один медик і чотирох, наймолодших, дома на господарстві. Один з домашніх дяком у Смереківци і провадить хор, найкращий на Лемківщині (цей хор вивчив місцевий учитель). Вплив їх на село гарний. Усі виступають в аматорських виставах, що дуже освідомлює село. А треба знати, що Смерековець одно з кращих сіл на Лемківщині. Село богате, нарід гарний і культуру в нього видно на кождім кроці. Люде розумні, свідомість народня скоро будиться і російське-большевицько-варшавське православе не має до нього найменшого доступу. Дуже гарний вплив також між Смерековцями зробила приявність бл. п. Семена. Найповажніші громадяне села відвідували Його часто та просили через Нього о поміч від родимців в Америці на ріжні культурні цілі.

Тим то й велика страта для Смереківця, а вже найбільша то хіба для родини Покійного. Бо Покійний обіцяв забрати до Америки ще остальних чотирох братів і допомогти матеріяльно братові медикові докінчити студії. А так зі смертю Покійного здається всьо пропало, хіба що жінка і син Покійного пошанують волю мужа і батька, який лишив їм своє чесне імя і славу, не занедбають виконати Його волю.

Бл. п. Семен, перебуваючи в Смереківци, мимо просьб громадянства і родини, щоби не відїздив так скоро, чогось то дуже спішився до Америки, бо мовляв, кличе Його обовязок до народної праці.

По короткім побуті в Мукачеві мав виїхати до Карльсбаду, а опісля через Відень і Рим до Америки, залишаючи брата медика в Празі. Та рідна Україна, яку Покійник так щиро любив і віддав їй усі свої сили, не випустила Його. Спочив на рідній землі. Хай же ця земля буде пером Йому!

Підойма.

Молодий автор перечитав Вольтерові свою песу.

— Яка ваша думка про неї? — спитав, як скінчив читати.

— Молодий приятелю, — відповів Вольтер — такі песи буде вам вільно писати щойно як уже будете славні. Тепер мусите творити добрі песи.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Організація пань при Українській Стрілецькій Громаді.

Дня 15. с. м. відбулися в Ню Йорку перші організаційні збори „Організації пань при Українській Стрілецькій Громаді".

Голова Укр. Стріл. Громади, д-р В. Ґалан, пояснив зібраним, що завданнем Організації Пань буде помагати Укр. Стр. Громаді в підготовці українського жіноцтва до праці в будові української держави. Членицями організації можуть бути всі Українки від 16. року життя, о скільки вони сприяють праці Стрілецької Громади та підчиняться постановам її статута. Організація буде переведена в слідуючий спосіб:

В склад Головної Управи входять: п-ні Анна Середа, голова; пані: Катер. Дубас з Філаделфії, Марія Кінаш з Елізабет, Катерина Тарнавська з Шікаґо, як заступниці голови; п-на Слава Кінаш як секретарка; п-на Ольга Кулик як скарбничка.

Праця Організації буде вестися в чотирох комітетах: Комітет Опіки над Інвалідами Української Армії з завданнем переводити збірки на будову дому і удержання Інвалідів. Комітет Опіки над дітьми і молодіжю, під кермою панни д-р мед. Нат. Пелехович з Ню Йорку, має завдання занятися допомогою дітям бувших членів Української Армії. Комітет Червоного Хреста, під проводом пані В. Лисяк з Перт Амбой, має завдання поробити кроки до створення віддільної установи Українського Червоного Хреста в Америці. Комітет Балевий, під кермою панни Йос. Ярема як голови і панни Слави Споліта-кевич як секретарки, має завдання підготовити річний вечір-бенкет з нагоди зїзду Української Стрілецької Громади.

Збори рішили звернутися з закликом до українського жіноцтва, щоби вступало в члени Організації та зголошувалось на адресу: **Ladies Auxilliary of the Ukrainian Legion, Box 578, Philadelphia, Pa.**

Слава Кінаш, секретарка.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА.

„ПОГАНИЙ НАРОД ОТІ УКРАЇНЦІ".

Добре жилося колись усім на Буковині; жили побіч себе всілякі нації й не гризлися й не кусались. Аж від часу, коли Лошаки Лошієнянами поставали, від часу, коли деякі „резеші" не тільки „нальоти" роблять на школи, але й на банки, відтоді всьо зіпсувалося на Буковині. А вже найбільше зіпсувалась ота порода „галицьких торбарів'', що Українцями себе звуть. От слухайте, що пише один приятель:

„Представте собі, що за поганий народ оті Українці. Помимо того, що в „Офіціяльнім Вістнику" оголошено, що на полудне від Прута нема ніяких Українців, то вони розсілися злочинно аж під самим Серетом і отверто „проти закону'' називають себе Українцями, та ще й кажуть, що вони з рода в рід тут були. Ми їм „культуру", а вони нам дулю. Вже ми й на хитрощі беремося, але й це не помагає. От, думаю собі: Я-ж душпастир і не личить мені національну ненависть проповідувати.

Почав я з любовю. Сам Спаситель учить нас: „Люби ближнього твого як самого себе''. Любив і я ближніх. А що між тими ближніми було багато жіночого роду, цеж хіба не противилося заповідям божим. Та проклятим „торбарям'' не вгодити. Аж до владики ходили зі скаргою, мовляв, „наш панотець неморальний". І що думаєте, не мусів я покидати села? Світ невдячний, кажу вам.

Прийшов я в північну Буковину. Та прийшов із під ринви на дощ. Бо тут навіть по „резешівськи" вихованих питомців семинаря за докази „християнської любови до ближніх" колами бють! І скажіть тепер, чи це не бандитизм, не іредента? Був стан облоги, били їх буками, то вони аж до Женеви ґвалту кричали. А тепер ми з любовю до них, а вони до нас із буками. Ніяка культурна робота між цими „большевиками" неможлива.

Та що по добру не йде, то треба силою зробити. Треба запровадити назад стан облоги. А тоді, коли противитимуться націоналізації шляхом „любови до ближнього (ньої), на що конче в кождій більшій місцевости оснувати середну школу, поставити директорами „резешів", а в кождім селі „примірної" душпастиря, то тоді треба націоналізувати їх буком. — („Час'').

— Знаєш, що? Я найшов учора на вулиці дві тисячі долярів. Та я їх не взяв собі, а заніс на поліцію. А що ти зробивби в такім випадку? — хвалиться приятель приятелеві.

— Я зробивби тесаме, що ти — ти брехуне! — відповідає цей.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПОДЯКА.

Я, нижче підписаний, член від. 324 У. Н. Союза в Филаделфії, Па., складаю щиру подяку У. Н. Союзови і всім головним урядникам У. Н. Союза за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі 75 долярів. Також дякую урядникам Тов. Мир, від. 324, що виплатили мені за 3 місяці по 6 долярів в тиждень.

Нехай росте той наш Батько Союз на чужині, котрий нам помагає в найприкрішій хвилі, коли чоловік в слабости або каліцтві помочи потребує.

Михайло Гриндей,
член від. 324 У. Н. Союза
в Филаделфії, Па.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

ТЕЙЛОР, ПА.

Дня 7 вересня б. р. помер по довгій і тяжкій слабости місцевий Українець Дмитро Бойко.

Покійний був щирим українським патріотом та брав діяльну участь в українському народньому життю у нашій місцевости та у всіх народних справах.

Покійний прожив 52 роки. Походив з Галичини, з села Чернехівці, повіту Збараж. Небіщик належав до У. Н. Союза. По смерти його залишилися у великому смутку жена й пятеро дітей: два сини й три доньки.

Най буде йому земля пером і вічная память!

А. Б.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".